

LOKALFÖRSÖRJNINGSPÅN

ESKILSTUNA PASTORAT

2021

I din hand har du lokalförsörjningsplanen för Eskilstuna pastorat.

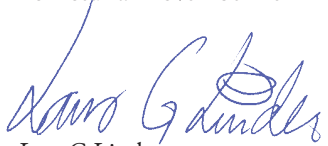
Den ska vara en vägvisare för Svenska kyrkan i Eskilstuna i hur vi kan och vill använda och utveckla våra lokaler i all vår verksamhet.

2018 startade arbetet med lokalförsörjningsplaner i hela Svenska kyrkan med ett beslut i kyrkomötet. Målet är att få ett fastighetsbestånd i balans utifrån behov och ekonomi.

Vi i Eskilstuna påbörjade arbetet våren 2021 med fokus på att maximera utnyttjandet i våra lokaler utifrån församlingarnas behov in i framtiden.

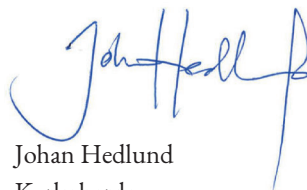
Det här materialet är vår grundhållning, till detta finns en prioriteringsplan. Utifrån den ska vi kontinuerligt arbeta i process. Viktiga prioriteringar är ändamålsenliga-, kulturellt- och klimatsäkrade lokaler. Målet är att bara ha de lokaler som vi är i behov av.

Eskilstuna i november 2021

Lars G Linder

Kyrkofullmäktiges ordförande

Johan Hedlund

Kyrkoherde

Ärendebeskrivning

1.	Inledning	3
1.1	Vår teologiska och diakonala grund	3
1.2	Lokalförsörjningsplan i Eskilstuna pastorat	4
2.	Mål och planeringsförutsättningar	4
2.1	Mål och utgångspunkter	4
2.2	Kyrkobyggnadernas särställning	5
2.3	Kyrkofullmäktiges mål – beslutade hösten 2020	5
3	Omvärldsbeskrivning	6
3.1	Kommunens översiktsplan	7
3.2	Slutsatser för lokalförsörjningsplanen	7
4.	Eskilstuna pastorat – församlingarnas lokaler och behov framåt	7
4.1	S:t Ansgars församling	8
4.1.1	Församlingens utgångsläge	8
4.1.2	Våra lokaler 2021	8
4.1.3	Församlingen 2040	9
4.1.4	Våra lokaler 2040	9
4.2	S:t Johannes församling	9
4.2.1	Församlingens utgångsläge 2021	9
4.2.2	Våra lokaler 2021	10
4.2.3	Församlingen 2040	10
4.2.4	Våra lokaler 2040	10
4.2.5	Miljösmarta och driftsnåla lösningar	10
4.3	Tunafors församling	11
4.3.1	Församlingens utgångsläge 2021	11
4.3.2	Våra lokaler 2021	11
4.3.3	Församlingen 2040	11
4.3.4	Våra lokaler 2040	12
4.4	Västra Rekarne församling	12
4.4.1	Församlingens utgångsläge 2021	12
4.4.2	Våra lokaler 2021	13
4.4.3	Församlingen 2040	14
4.4.4	Våra lokaler 2040	14
4.5	Kyrkogårdarna	14
4.6	Kyrkans hus/stöd	14
5.	Bestånd av mark, byggnader och anläggningar	15
5.1	S:t Ansgar församling	15
5.2	S:t Johannes församling	15
5.3	Tunafors församling	16
5.4	Västra rekarne församling	16
4.5	Kyrkans hus/stöd	17
4.6	Kyrkogård	17
6.	Åtgärdsplan och konsekvensanalys	18
6.1	S:t Ansgars församling	18
6.2	S:t Johannes församling	19
6.3	Tunafors församling	19
6.4	Västra Rekarne församling	20
6.5	Pastoratsgemensamt	20
7.	Vägen framåt	21

1. Inledning

”Kyrkobyggnader och kyrkorum är aldrig tomma, aldrig tysta. De rymmer Guds tilltal, och det gör dem oändligt värdefulla.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

Hösten 2020 fattade Kyrkofullmäktige i Eskilstuna pastorat beslut om mål för lokalförsörjningen i pastoratet år 2040. Beslutet blev startskottet för en process i samtliga pastoratets församlingar för att ta fram en lokalförsörjningsplan. Under våren 2021 har församlingsherdarna, tillsammans med varsin utvald medarbetare, arbetat med frågorna i arbetslag och bland förtroendevalda. Birgitta Ed har varit inhyrd processledare och Johan Fournér Winghamre har ansvarat för projektet.

Arbetet med att ta fram en lokalförsörjningsplan har skett med stöd av material som finns framtaget av såväl biskop Johan Dalman i Strängnäs som i församlingar och pastorat. Som utgångspunkt har följande använts:

- Högt i tak i heliga rum – Johan Dalman
- Teologisk och diakonal grund i Eskilstuna pastorat
- Församlingsinstruktion, Eskilstuna pastorat

Lokalförsörjningsplanen lever inte sitt eget liv utan är ett perspektiv på pastoratets verksamhet. Inom ramen för projektet har församlingarna arbetat med att definiera församlingarnas styrkor idag och vad som ska präglade kyrkan 2040. Med detta för ögonen har de mer konkreta diskussionerna om lokalutnyttjande och prioriteringar kunnat ske.

Lokalförsörjningsplanen för Eskilstuna pastorat, som den nu föreligger, är resultatet av workshops, diskussioner och samtal. Planen är inte en färdig lista med förslag till beslut om byggnationer, försäljningar eller andra genomförandeprojekt. Den pekar ut viktiga beslut och utvecklingsprojekt som måste genomföras under de kommande åren för att målen ska kunna bli verklighet år 2040. Detta innebär att lokalförsörjningsplanen kan fungera som en ledstång för arbetslag och förtroendevalda under de kommande åren. Efter att Kyrkofullmäktige fattat beslut om planen kommer varje församling att kunna arbeta i den riktning som här läggs fram.

Eskilstuna i midsommartid 2021

Johan Fournér Winghamre

Birgitta Ed

1.1 Vår teologiska och diakonala grund

Med dopet som grund är vi kyrka. Vi är döpta in i gemenskapen med Kristus och med varandra och i det får vi leva som församlingar och gestalta vårt uppdrag. I kyrkoordningens inledning till andra avdelningen står det:

”Församlingen är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.” (Kyrkoordningen: Andra avdelningen, inledningstext).

I dopet är vi alla Kristus-märkta. Det får konsekvenser för oss i alla våra beslut och i alla våra enskilda och gemensamma handlingar. Utmaningen är att följa i Kristi efterföljd; Vem var Kristus, hur får hans märkning påverka mitt liv som människa, vad är min uppgift som medarbetare i församlingen? Vår kallelse som kristna är att söka Guds ansikte, vara församling och arbeta för skapelsens upprättelse. Den kallelsen har gjort skillnad i våra liv och vi vill att det ska märkas i mötet med vår medmänniska. Kallelsen får sin påfyllning genom att fira gudstjänst, uppfyllas av skönheten i kyrkorummet, i liturgin och i sakramenten.

Vårt uppdrag att vara kyrka och församling vilar på en teologisk grund. Denna teologiska grund tar avstamp i fyra centrala begrepp; folkkyrka, evangelisk-lutherskt trossamfund, bibelsyn och sakra-

menten. I relation till ledarskap betonas utifrån detta vikten av att vi alla har ett stort ansvar att leda oss själva och andra i ljuset av att vi är Kristus-märkta.

I det diakonala arbetet utgår vi från Sacramentum mundi, diakoni idag, en gemenskap där vi alla rustas att bära ut evangeliet i ord och handling, där altaret och nattvarden är i centrum. Vi möter varandra med kärlek och respekt – horisontellt - och arbetar politiskt/profetiskt; höjer rösten när vi ser orättvisor.

Diakoni är teologi, rörelse och det förhållningssätt som präglar kyrkan. Diakoni är konkret påverkan.

Vår grundsyn visar på vårt sätt vara att vara kyrka i Eskilstuna pastorat.

1.2 Lokalförsörjningsplan i Eskilstuna pastorat

Svenska kyrkan har en tusenårig byggnadshistoria. I första hand handlar det om rum för gudstjänst och bön, men det är också ett viktigt kulturarv att förvalta. Genom historien har dessa byggnader förändrats för att kunna fungera när behoven ändras. Nu krymper kyrkans ekonomiska resurser och därför behöver vi planera inför framtiden så att byggnader och fastigheter kan fortsätta att tjäna kyrkan i framtiden. 2016 beslutade kyrkomötet att alla pastorat och församlingar som inte ingår i pastorat ska ha en lokalförsörjningsplan. Dessa planer ska bidra till att fastigheter och lokaler används på bästa sätt.

- Lokalförsörjningsplanen ska fastställas av kyrkofullmäktige.
- Kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om lokalförsörjningsplanen behöver ändras. Detta kan man läsa om i kyrkoordningens 3 och 47 kapitel.
- Beslutet om lokalförsörjningsplaner föregicks av utredningen Gemensamt ansvar som resulterade i flera utvecklingsprojekt. Bland annat införandet av ett gemensamt fastighetsregister och möjlighet att under vissa förhållanden överlåta kyrkor till trossamfundet.

+

4

+

+

+

+

2 Mål och planeringsförutsättningar

”Vill vi värna kyrkobyggnadernas helighet måste vi som tjänstgör och på olika sätt tjänar i kyrkan vara i dem oändligt mycket mer, med oändligt många fler verksamheter.

Vi måste successivt vinka farväl till kanslilokaler och församlingshem och i möjligaste mån flytta in expeditiönsarbete, kyrkoråd, ungdomskvällar och diakoniconcentral i kyrkobyggnaden.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

2.1 Mål och utgångspunkter

Efter Kyrkomötets beslut pågår arbetet med lokalförsörjningsplaner i hela Svenska kyrkan. Eskilstuna pastorat har valt att se detta som ett praktiskt ekleziologiskt arbete där församlingen i framtiden står i centrum. Exempel på frågor som har ställts under processen har varit:

- Hur vill vi vara kyrka och församling om 40 år?
- Vad vill vi prioritera om resurserna krymper?
- Var finns de största möjligheterna att möta församlingsmedlemmar och gudstjänstfirare?

Arbetet med planen har inneburit diskussioner om vägval och prioriteringar inför framtiden och planen utgår från respektive församling. Pastoratets fyra församlingar har olika förutsättningar och utmaningar och därför blir resultatet också olika för de olika församlingarna.

2.2 Kyrkobyggnadernas särställning

”Kyrkorummet hjälper oss att hitta rätta riktningen mot platsen inom oss där ditt och mitt hjärta möter Guds hjärta.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

Inom Eskilstuna pastorat finns lokaler av olika karaktär. Lokalerna och fastigheterna har kommit till under olika skeden och speglar de behov som fanns när de kom till. Det handlar om kyrkobyggnader som adderats under nära 1000 år där Fors, Lista, Gillberga och Västermo har anor från medeltiden och Tomaskyrkan som invigdes 1993. Vid sidan av dessa kyrkorum finns församlingshem, samlingslokaler, kontorslokaler och en gammal brandstation (!) i församlingarnas ägo.

Under 2019 publicerade biskop Johan Dalman en skrift Högt i tak i heliga rum. Boken ger teologiska bilder och beskrivningar om hur kyrkorummen ska kunna fungera som församlingarnas nav i framtiden. Denna skrift är central för hur församlingarna resonerat i arbetet med lokalförsljningsplanen.

I Kyrkoordningens 10:e avdelning står det:

”Kyrkans erfarenhet visar att det behövs särskilda kyrkorum, avskilda för att tjäna församlingens gudstjänstliv, även om det inte är nödvändigt med särskilda lokaler för att Guds folk ska kunna samlas till gudstjänst. De helgade kyrkorummen är över hela landet tecken på Guds närvaro. De är för många förknippade med avgörande skeden i livet. De rymmer också mycket av en bygds identitet och är en del av det offentliga rummet. Kyrkorummet behöver vara tillgängligt för alla som söker sig till det. Eftersom det är avskilt för sitt särskilda ändamål ska där inte förekomma något som strider mot kyrkans tro, bekännelse och lära eller i övrigt kränker kyrkorummets helgd.”

Enligt beslut i Kyrkostyrelsen 2018 skall kyrkobyggnadernas särställning beaktas i framtagandet av lokalförsljningsplaner. (SvKB 2818:8)

Sedan något år tillbaka pågår en utredning på riksnivå för att se över möjligheterna att överlämna kyrkobyggnader till nationell eller stiftsnivå. Detta utredningsuppdrag har fått förlängd tid för sitt uppdrag och arbetet med lokalförsljningsplanen har inte kunnat ta ställning till konkreta lösningar för att kunna lämna kyrkor till en annan nivå i Svenska kyrkan.

2.3 Kyrkofullmäktiges mål – beslutadeför framtagande av lokalförsljningsplan

- Varje församling ska kunna utföra den grundläggande uppgiften och övriga uppgifter i ändamålsenliga lokaler med en långsiktigt hållbar resursanvändning.
- Eskilstuna pastorat ska senast 2030 ha uppnått klimatneutralitet, det vill säga inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen. (Beslut från kyrkomötet). (Eller minska våra CO2 utsläpp med 50% till 2030).
- Produkter och material ska ha hög miljöprestanda, lång teknisk livslängd med låga drifts- och underhållskostnader. De bör kunna återanvändas eller återvinnas när de tjänat ut.
- Årskostnaden för församlingsverksamhetens mark, byggnader och anläggningar bör i genomsnitt motsvara högst 15 % av pastoratets/församlingens årliga intäkt. (Idag ligger vi emellan 16-18 %).
- Senast 2022 skall all användning av energi vara förnybar.
- Varje kyrkobyggnad och samlingslokal bör nyttjas minst 30 % (7,2 tim./dag) av tillgänglig tid till 2040. (Beräknat på 24 tim./dygn.)
- Vid varje nybyggnad eller renovering av fastighet så ska pastoratet utreda möjligheten om att sätta upp exempelvis solceller på taket.
- Skapa handlingsplan för tomter. Tomter finns vid Gillberga Skricksta 1:9, 1160 m², S:t Eskil kyrkogård Åsbymon 1:23, 415923 m² och S:t Andreas kyrka Haken 1, 1290 m².

3 Omvärldsbeskrivning

”Sveriges många kyrkor är på många sätt oändliga resurser i kampen för samhällets välmående. De är som klippta och skurna för att återuppväcka och vårda enskilda och kollektiva rötter samt bryta känslan av vilshenhet och en samhällsutveckling i steglöst land.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

Eskilstuna har präglats av kristendomen i nästan tusen år, alltsedan missionsbiskopen Eskil slog sig ner i Rekarnebygden på 1000-talet. Under 1100-talet anlades flera kyrkor inom det som idag är Eskilstuna pastorat. Under 1900-talet utvecklades Eskilstuna tätort till en modern industristad och Fors medeltida kyrka har kompletterats med i tur och ordning Klosters kyrka, Ansgarskyrkan, S:t Petri kyrka, S:t Pauli kyrka, S:t Andreas kyrka och Tomaskyrkan. Landsbygden representeras av Västra Rekarne församlings tre medeltida kyrkor i Gillberga, Lista och Västermo samt Öja kyrka med rötter i medeltiden och ett kapell i Värhulta från 1900-talets mitt.

Under efterkrigstiden ökade industrins behov av arbetskraft och då också inflyttningen till Eskilstuna. Framför allt kom många från Finland vilket resulterat i att Eskilstuna utgör ett finskt förvaltningsområde och pastoratet har särskild finskspråkigt arbete i S:t Johannes församling. Inflyttningen har fortsatt och idag ökar befolkningen i Eskilstuna kommun med ca 1000 personer per år och mer än var fjärde Eskilstunabo är född i ett annat land, vilket gör att församlingarna möter människor från hela vår värld. Landsbygden inom pastoratet har en stabil befolkningsnivå men en stor omstrukturering har skett då allt färre får sin utkomst av jord- och skogsbruk och allt fler pendlar till arbete framförallt i Eskilstuna centralort men även andra närbelägna orter.

Eskilstuna präglas idag av religiös närvaro och mångfald då många invånare tillhör någon av våra systerkyrkor eller andra religioner. Detta tillsammans med ett sekulärt tänkande och att allt fler inte identifierar sig som religiösa ställer Svenska kyrkan inför nya utmaningar. Inom pastoratet finns de flesta samfund med rötter i 1800- och 1900-talets väckelse samt flertalet av världens kyrkor representerade. Några mindre samfund använder pastoratets kyrkor för att fira gudstjänst medan andra, bland annat Romersk- katolska och Syrisk-ortodoxa kyrkan, har egna kyrkor. Stora befolkningsgrupper finns från Irak, Syrien och Somalia.

Eskilstuna är av tradition en industristad. Idag byggs gamla industrilokaler om till moderna bostäder och kontor för att möta inflyttning och förändring av arbetsmarknaden. Utbildningsnivån är något under rikssnittet, inkomsterna är lägre, arbetslösheten och bidragsberoendet högre och Eskilstuna har en yngre befolkning än rikssnittet. Områdena Fröslunda, Lagersberg/Råbergstorp och Skiftinge är klassade som utsatta områden enligt Polisens kartläggning från 2019.

Arbetsmarknaden inom Eskilstuna pastorats geografiska områden präglas fortfarande av att vara en industristad men domineras idag av mångfald med många mindre arbetsgivare och ett antal egenföretagare. Största arbetsgivare är Eskilstuna Kommun och Region Sörmland. Andra stora arbetsgivare är bl.a. Mälardalens högskola, ASSA ABLOY Opening Solutions AB och Transcom i Tunafors församling. Ett centrallager för H & M Hennes & Mauritz Sverige AB i S:t Johannes församling. Alfa Laval Tumba AB och Fazer AB i S:t Ansgars församling samt Westermo Network Technologies AB i Västra Rekarne församling. Arbetsmarknaden i pastoratet påverkas också av stora arbetsgivare utanför pastoratet såsom Volvo Construction Equipment (Hällby församling med Tumbo och Råby-Rekarne), Outokumpu Stainless AB (Torshälla församling) samt etableringen av Eskilstuna logistikpark (Kafjärdens församling). Många i vårt pastorat pendlar in och ut, till och från sina arbetsplatser

+

6

+

+

+

+

3.1 Kommunens översiktsplan

I Eskilstuna kommun pågår under våren 2021 en revidering av den översiktsplan som gäller för kommunen fram till 2030. I kommunens arbete är det tydligt att Eskilstuna, som helhet, är en tillväxtplats som enligt prognoserna kommer att ha 130 000 invånare år 2030. Kommunens tillväxt kommer att innebära behov av nya bostäder, nya förskolor, skolor och utökad äldreomsorg. Samtidigt räknar kommunen med att drygt 18.000 nya arbetstillfällen kommer att komma till i Eskilstuna. Transporter, logistik och kommunikationer blir en central del av den utveckling som Eskilstuna kommer att prioritera de närmaste åren.

I kommunens arbete har social hållbarhet och omsorg om miljön fått extra stor tyngd. Tillväxten måste ske med människor och miljö i fokus.

3.2 Slutsatser för lokalförsörjningsplanen

Eskilstuna pastorat är en del av tillväxtregionen Mälardalen. Samtidigt ser förutsättningarna olika ut i pastoratets olika församlingar. I arbetet med att vara kyrka 2040 har församlingarna tagit med sig ett antal omvärldsfaktorer in i lokalförsörjningsplanen:

- **Utsatthet och sociala klyftor**
De sociala klyftorna och utanförskapet väntas inte minska i pastoratet.
Resurser och lokaler för att finnas för de mest utsatta kommer att behövas prioriteras.
- **Högskolan blir universitet**
Eskilstuna kommer inom kort att bli universitetsstad. Detta kommer att innebära att fler ungdomar och unga vuxna flyttar till Eskilstuna, eller avstår från att flytta för att studera i andra städer.
- **Stad och landsbygd**
Pastoratets församlingar representerar såväl stad som landsbygd.
Detta erbjuder möjligheter till samarbeten som gagnar församlingsmedlemmarna.
- **Religiös närvaro och mångfald**
I Eskilstuna samsas människor med en helt sekulär livshållning. Tillsammans med människor som har olika religioner och traditioner. Pastoratets församlingar behöver hitta vägar för att vara en plats för möten mellan dessa grupper

4. Eskilstuna pastorat – församlingarnas lokaler och behov framåt

”Om kyrkobyggnaden främst öppnas i samband med en gudstjänst betonas dess roll som undantagsrum. Om kyrkan hålls öppen och befolkad, så att människor ... kan stanna till för enskild andakt och bön men också för andra aktiviteter, manifesteras rummets unika roll som belig plats.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

Lokalförsörjningsplanen i Eskilstuna pastorat bygger på de enskilda församlingarnas arbete och tankar för framtiden. I detta avsnitt beskrivs varje församling och dess väg framåt. Kyrkogårdarna och de gemensamma funktionerna beskrivs sist i detta avsnitt.

4.1 S:t Ansgars församling

”Skönhet i bemärkelsen uttryck för skapelsens djupaste skönhet har alltid varit kyrkorummets paradgren /.../ uppförda till Guds ära och människors glädje.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

4.1.1 Församlingens utgångsläge

S:t Ansgars församling utgörs huvudsakligen av ett urbant och mångkulturellt område i Eskilstunas södra och västra delar, men här finns även ren landsbygd. Svenska kyrkan är minoritetskyrka så tillvida att mindre än 1/3 av de boende tillhör Svenska kyrkan, men religionen är starkt närvarande bland annat genom våra ortodoxa och katolska trossyskon men också genom att många bekänner sig till islam. Den socioekonomiska statusen såväl som medelåldern är lägre än i Eskilstuna som helhet, men här finns också väletablerade villaområden.

Våren 2020 gjordes en omvärldsanalys av S:t Ansgars församling. Denna visade bland annat på stora diakonala behov samt att det finns en ovanligt stor grupp barn och unga i församlingen.

Församlingen har ett engagerat och kompetent arbetslag med högt engagemang och stor förmåga till nytänkande. I församlingen finns en mångfald av människor: mångfald vad gäller bakgrund och ursprung, livsåskådning, ålder, sexuell orientering och könsidentitet samt socioekonomisk tillhörighet.

I församlingen finns 12,1 tjänster (2021) fördelat på 13 personer. Dessa är Församlingsherde 100%, komminister 200%, diakon 200%, musiker 260%, församlingspedagog 100%, förskollärare 200% och värdinna 150%. För närvarande är tjänsten som församlingsherde och 50% värdinna vakanta.

Gudstjänst firas alla kyrkliga helgdagar i församlingen, i normalfallet i form av mässa. Utöver detta firas veckomässor på vardagar, Mässa för små och stora samt Gospelmässa. Gudstjänst firas också regelbundet på vård- och omsorgsboenden i församlingen.

Antalet deltagare vid gudstjänster varierar kraftigt både mellan olika gudstjänstillfällen och över tid. I S:t Ansgars församling är den gudstjänstfirande kärnan i dagsläget liten och har krympt ytterligare under pågående pandemi. Den gudstjänstfirande kärnan består av människor från hela världen med sina rötter i olika kristna traditioner, vilket är en särskild utmaning och möjlighet. Undervisning, diakoni och musik är viktiga verksamheter. Undervisning i kristen tro vid sidan av gudstjänster sker i dagsläget framför allt genom barnverksamhet och konfirmationsundervisning, genom samtalsgrupper och pilgrimsvandringar för vuxna, vid våra diakonala mötesplatser samt genom våra olika körer. Genom diakonin erbjuds både enskilt stöd och mötesplatser för människor genom allt från öppen förskola för småbarnsföräldrar till sorgegrupper för de som mist en nära anhörig.

Med start sensommaren/hösten 2021 driver S:t Ansgars församling en förskola i Tomaskyrkan. Förskolan har 25 förskoleplatser för barn mellan 1-5 år. Förskolans verksamhet bidrar till att täcka kostnaderna för lokalerna vid Tomaskyrkan.

4.1.2 Våra lokaler 2021

I församlingen finns två kyrkor och vi ser att båda dessa kommer att finnas kvar under överskådlig tid. Kyrkorna är relativt nybyggda vilket ger förhållandevis låga driftskostnader och en stor del av kostnaderna för Tomaskyrkan täcks av hyresintäkter från förskolan. Övriga lokaler kommer att behövas i den egna verksamheten. Uthyrning kan fortsätta i liknande omfattning som idag till bland annat kristna samfund som saknar egna lokaler.

2021 sker en större ombyggnad av Tomaskyrkan för att anpassa lokalerna för en heltidsförskola jämte tillhörande tillagningskök som skall kunna betjäna hela pastoratet. Även Ansgarskyrkans kyrksal genomgår visst underhåll samt modernisering av bl.a. belysning.

+

8

+

+

+

+

4.1.3 Församlingen 2040

S:t Ansgars församling ligger i en del av Eskilstuna där det finns planer på förtätning av stadsbilden. Det innebär att antalet boende i församlingen kan komma att öka markant och därmed också antalet medlemmar i reella tal. Detta betyder dock inte nödvändigtvis att antalet medlemmar i förhållande till totalbefolkningen ökar utan kan till och med minska.

Framtiden ställer stora krav på församlingen att möta nya utmaningar och att vara en aktiv part i samhällsutvecklingen med lokal närvaro.

Gudstjänsten kommer att fortsätta att utvecklas i båda församlingens kyrkor.

Församlingen fortsätter att värna om öppenheten och att kyrkan ska vara en naturlig aktör i samhället. De verksamheter som församlingen idag är bra på, som t.ex. barnverksamhet och musik, kommer fortsätta att utvecklas, men en förmåga att tänka nytt och möta en ny verklighet blir viktig för församlingen framöver.

4.1.4 Våra lokaler 2040

Förhoppningarna inför framtiden är att kunna skapa öppna mötesplatser i församlingens kyrkor: platser dit människor kan komma för att fira gudstjänst, finna social samvaro, samtala, söka råd och stöd och/eller fika och mat. Vi vill ha ett diakonalt förhållningssätt med låga trösklar dit människor känner sig välkomna. Här ska finnas plats både för den som är sökare och för den som är trygg i sin tro.

Ansgarskyrkan är uppförd under början av 1960-talet och Tomaskyrkans samt Ansgarskyrkans församlingshemstorna är båda byggda i mitten av 1990-talet varefter inget större underhåll gjorts. Detta medför att båda dessa byggnader står inför behov av ytskiktsreoveringar samt att visst underhåll genomförs då material når sin tekniska livslängd.

Den digitala närvaron kommer att fortsätta finnas som en viktig faktor i församlingen vilket betyder att det är viktigt att det finns både lokaler och teknisk infrastruktur för att möjliggöra detta.

4.2 S:t Johannes församling

”Låt oss ta det stegvis men trots allt påbörja förflyttningen tillbaka till kyrkobyggnaden, göra upp med de senaste århundradenas åtskiljande mellan sakralt och profant och hävda inkarnationens evangelium – Gud är i sin skapelse.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

4.2.1 Församlingens utgångsläge 2021

S:t Johannes församling bildades 1 januari 2020 som en ny församling inom Eskilstuna pastorat. Antalet kyrkotillhöriga är 11844, vilket är 40 % av den totala befolkningen inom församlingens geografiska område, som omfattar den norra delen av Eskilstuna innerstad samt en liten del landsbygd.

Det finns många engagerade församlingsbor som, tillsammans med goda medarbetare och ideella, vill vara kyrka tillsammans. Det finns en stor mångfald på olika sätt vilket vi vill bevara och utveckla. Samarbete finns med andra kristna kyrkor som gärna också vill hyra våra kyrkor för vigslar och gudstjänster, vilket sker med regelbundenhet. Församlingens kyrkor är tillgängliga för alla. Alla är välkomna oavsett tillhörighet och normer. Det kommer allt fler människor till kyrkan.

I församlingen finns många människor med utländsk bakgrund. Därför är det viktigt med en egenkänningsfaktor som grundar sig i den världsvida kyrkans liturgi och tradition.

Utifrån en omvärldsbeskrivning kan vi konstatera att det finns både utmaningar och möjligheter i det geografiska område som församlingen utgör. Nya bostadsområden kommer att byggas inom kort, parker i närområdet utvecklas och nya äldreboenden kommer till. Där finns också två ”utsatta områden” där det finns förhållandevis hög kriminalitet och många våldsbrott. Utmaningen blir att arbeta med att vara kyrka i det föränderliga samhället och hur kyrkan kan vara en god kraft i de utsatta områdena och erbjuda samarbete och samverkan.

4.2.2 Våra lokaler 2021

Församlingen innefattar S:t Pauli kyrka i stadsdelen Skiftinge, S:t Petri kyrka i stadsdelen Slagsta (som är lokal för pastoratets förskola) samt Klosters församlingshem och Klosters kyrka, som är stadens största kyrka och landmärke. Högmässa firas i Klosters kyrka och i S:t Pauli kyrka varje söndag och gudstjänsterna präglas av mångfald där olika kristna traditioner får samlas till samma gudstjänst. Varannan söndag firas även en finsk högmässa i Klosters kyrka. Dessutom firas veckomässor, gudstjänster och andakter i vardagen.

I lokalerna är det mycket yta som sällan används. Såväl Klosters församlingshem som Klosters kyrka är i behov av en renovering och kostnader för detta kan hållas lägre genom att flytta all verksamhet och kontor till kyrkan.

Arbetslaget i S:t Johannes församling har därför utvecklat ett detaljerat förslag för hur en renovering av Klosters kyrka skulle kunna gå till. En del av församlingshemmet kunde eventuellt användas till pastoratens gemensamma funktioner. Det kräver i så fall en rejäl ombyggnad. För att kunna avyttra Klosters församlingshem kommer vi att behöva fördela verksamheter i de lokaler som återstår, dvs. S:t Pauli och S:t Petri kyrkor. Då behöver planlösningen för S:t Pauli kyrkas bottenvåning ändras något.

4.2.3 Församlingen 2040

Visionen - S:t Johannes församling - Din kyrka för hela livet - har blivit verklighet och församlingen lever i relation med Jesus Kristus, medmänniskor och med skapelsen. Församlingen är en levande och öppen gemenskap, genom livets alla skiften där nåd, hopp, glädje och sorg får ta plats. Oavsett ålder, ursprung och social tillhörighet ska var och en känna sig välkommen och få möjlighet att finna en plats i församlingen samt upptäcka Gud på församlingens mötesplatser där evangeliet står i centrum. Unga och gamla möts för utbyte, stöd, gemenskap, reflektion, ömsesidigt lärande och andlig utveckling. Församlingen lyfter särskilt fram barnens och ungdomarnas plats i gudstjänsten och rätt till andlig utveckling. Med dopet som grund och Jesus som ledstjärna genomsyrar undervisningsperspektivet alla verksamheter för att ge möjlighet att växa i tro. Det finns ett flöde mellan vardagsverksamheten och gudstjänstlivet där alla grupper får berika och vara delaktiga i gudstjänster under hela kyrkoåret.

Vår kyrka är hoppets tecken. Rummens utformning och symboler i våra lokaler gör kristen tro synlig. Genom utställningar och konserter främjar och understödjer vi konst och musik som ger uttryck för Skaparens och skapelsens skönhet.

+
—
10
—
+
+
+
+

4.2.4 Våra lokaler 2040

- Klosters kyrka dit kontor och all verksamhet från församlingshemmet har flyttats in.
- S:t Pauli kyrka – en kyrkobyggnad med verksamhetslokaler och arbetsrum.
- S:t Petri kyrka – en kyrkobyggnad med regelbundet gudstjänstliv som förenar församlingsborna med förskolans barn, familjer och personal i en församlingsgemenskap.

4.2.5 Miljösmarta och driftsnåla lösningar

- Klosters kyrka – (1) Värmen ur elementen på balkongerna försvinner uppåt. Ett bättre alternativ är golvvärme i hela kyrkan. I enlighet med kyrkans arkitekt Hökerbergs ur sprungliga utformning ett stengolv som vid ingångarna och högaltaret. (2) Kyrkans fönster bör värmeisoleras. (3) Slussdörrar av glas med värmefläkt vid ingångarna föreslås.
- Alla lampor i Klosters kyrka, S:t Pauli kyrka och S:t Petri kyrka borde uppdateras med LED-lampor som är energisnåla och håller mycket längre än andra typer av lampor.
- Solpaneler kan installeras på S:t Pauli kyrkas tak.
- Asbestsanering i Klosters kyrka – I Åkerman & Lund-orgeln finns asbest. Firman Structor Miljöteknik AB har oktober 2019 påvisat förekomsten av asbest och rekommenderar åtgärder. Just nu utgör den ingen fara, men det kan bli en miljörisk. Asbest förekommer möjligen även på andra ställen i kyrkan.

4.3 Tunafors församling

*”Vi måste tydligare och mer konkret väva samman vardagsliv och gudstjänstliv, ...”
Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.*

4.3.1 Församlingens utgångsläge 2021

”Tunafors församling vill, på vår plats och i vår tid, visa på det kristna hoppet och berätta om evangeliet. Församlingen vill vara en mötesplats där öppenhet och trovärdighet är ledord. Visionen är att mötas ansikte mot ansikte för att dela tro och liv. Församlingen vill vara en plats och en gemenskap där vi får växa i tro och hjälper varandra att hitta ord och rum för vår andliga längtan. För att nå detta firar församlingen regelbundet gudstjänst, arbetar med undervisning och verkar med ett diakonalt förhållningssätt.”

Så står det i det pastorala program som arbetas fram i Tunafors församling. Det är grunden för var församlingen står idag och vilken riktning den vill ta in mot framtiden.

I Eskilstuna pastorats Församlingsinstruktion beskrivs församlingen på följande sätt:

Tunafors församling är en stadsförsamling som vill vara en mötesplats för alla de människor som bor och vistas i församlingen. Tunafors präglas dels av att vara stadsförsamling men omfattar också landsbygd. Ett stort glädjeämne är många engagerade frivilliga och välbesökta gudstjänster. Fors kyrka är stadens äldsta kyrka belägen vid Eskilstunaån och anlagd på initiativ av S:t Eskil på 1000-talet. S:t Andreas kyrka är en modern stadsdelskyrka med sammanbyggda verksamhetslokaler och är invigd 1988. En utmaning är att dessa kyrkor trots att de är centralt belägna i församlingen ligger i utkanten av de områden där människor rör sig.

4.3.2 Våra lokaler 2021

I församlingen finns idag den medeltida Fors kyrka och den mer moderna S:t Andreas kyrka. Församlingen har också det centralt belägna församlingshemmet i anslutning till Fors kyrka. Idag ser Tunafors församling ett värde i det geografiska läge som framförallt Fors kyrka har i staden. Den ligger i de centrala delarna där människor rör sig förbi genom parkområdet. Fors kyrka är stadens äldsta byggnad och genom att ha funnits där i tusentals år så står den för kontinuitet och en form av trygghet. Svenska kyrkan i Eskilstuna har ett stort förtroendekapital hos allmänheten och i samhället, kyrkan har funnits där och klivit fram vid kriser och katastrofer. Vid dessa tillfällen blir det tydligt att kyrkorummet har en särskild betydelse för människor. Både Fors kyrka och S:t Andreas kyrka ligger mer eller mindre i den ena änden av den ganska långsmala församlingen och det är en utmaning vi bär med oss, vilket även lyfts fram i församlingsinstruktionen.

S:t Andreas kyrka och Fors kyrka är till sin utformning och karaktär mycket olika och det ger en bredd som berikar församlingens liv. Dessa kyrkorum fylls av ett varierat gudstjänstliv med mycket körsång och musik där människor får möjlighet att hitta sitt sammanhang.

Vid S:t Andreas kyrka finns idag en obebyggd tomt. Process pågår för att få detaljplanen för tomten ändrad för att möjliggöra bebyggelse för mer än en våning. En utredning måste göras kring tomtens framtid, oavsett det gäller avyttring eller att församlingen själv vill använda den.

4.3.3 Församlingen 2040

När blicken vänds mot framtiden, år 2040, bär vi med oss en vetskap om att världen, samhället och kyrkan kommer att förändras, men att all förändring inte går att förutsäga, inte heller takten på förändringarna. För Tunafors församling är det viktigt att i framtiden fortsätta att ha budskapet i centrum; evangeliet och det hopp det berättar om. Vi behöver behålla en stark medvetenhet om vad församlingens uppdrag är och ha en tydlig identitet som kyrka. Det viktigaste sättet att tydliggöra identiteten som kyrka är genom att fira gudstjänst. Den är församlingens centrum och nav, en källa till kraft och en sändning ut i världen, något som även pastoratets församlingsinstruktion lyfter fram.

+

11

+

+

+

+

Tunafors församlingen ska i framtiden fortsätta vara trygg och fast punkt för människor, dels genom att kyrkorna som byggnader finns där, men även genom att det mänskliga mötet finns där i livets olika skiften. Utifrån det är det också viktigt att behålla den kultur som präglas av öppenhet och en tillåtande atmosfär. In i framtiden bör det än mer tydliggöras att församlingens liv bärs av dess medlemmar och de som vill engagera sig i församlingslivet som t.ex. ideella. Medarbetarna är med sin kompetens möjliggörare för detta engagemang och församlingsliv.

In i framtiden är det angeläget att församlingen är känd och på olika sätt synlig i församlingens olika geografiska delar, även där det inte finns en konkret kyrkobyggnad. Detta kan åstadkommas genom närvaro i sociala medier, församlingsblad, samverkan med skolor och andra genom t.ex. bibeläventyret, mm.

4.3.4 Våra lokaler 2040

Utgångspunkten för Tunafors församling är att kyrkorummet har en särställning bland våra byggnader. Kyrkobyggnaden och kyrkorummet är både en proklamerande symbol i samhället och en identitetsmarkör för församlingen. Utifrån det har församlingen behov av kyrkorum. Utöver det så finns det behov av lokaler för församlingsverksamhet i dess olika former samt kontorsmöjligheter för medarbetare.

Fors kyrka är en byggnad som troligtvis kommer finnas i församlingen i överskådlig framtid. För att den ska fungera väl för framtidens gudstjänster, men även för andra typer av verksamheter, så är ett arbete kring renovering pågående. Fokus är att skapa ett flexibelt och användbart kyrkorum. S:t Andreas kyrka har kyrkorum, verksamhetslokaler samt kontor samlat i en byggnad. Närheten mellan verksamhetslokaler och kyrkorummet möjliggör en tydlig koppling mellan vardag och söndag. Kontorsplatser finns och skulle framtiden kräva ytterligare platser så finns möjlighet att skapa det på kyrkans övre plan.

Fors församlingshem är den enda av församlingens lokaler som inte är ett kyrkorum. Det är en stor fastighet i de centrala delarna av Eskilstuna. Utifrån nyttjandegraden idag och den framtida renoveringen av Fors kyrka, som möjliggör för vissa verksamheter att ta plats där, så finns en möjlighet att i framtiden att hyra ut hela eller delar av fastigheten eller att avyttra den. Delvis uthyrning skulle möjliggöra att fastigheten kan behållas och församlingen har då fortsatt tillgång till vissa verksamhetslokaler samt kontor. En ordentlig utredning måste göras kring frågan ang. uthyrning, helt eller till viss del, alternativt avyttring. Vid uthyrning medför det investeringar för ombyggnationer.

Utredningarna kring Fors församlingshem och tomten vid S:t Andreas, Haken 1 som är på 1290 m², bör göras med en gemensam blick framåt då dessa kan vara beroende av varandra vid ett vägval framåt.

4.4 Västra Rekarne församling

”Vi behöver vara oftare och med fler aktiviteter i kyrkorummet.

Definitivt inte för att det är mer praktiskt – de modellerna har vi ännu inte utvecklat – utan för att det är så det är tänkt att vara. Det är därför kyrkan står där, för att manifestera Gudsriket på jorden, vara ett hoppets tecken för hela skapelsen.”

Johan Dalman 2019, Högt i tak i heliga rum.

4.4.1 Församlingens utgångsläge 2021

Västra Rekarne församling är en landsbygdsförsamling som bärs av ett stort engagemang för bygden och av församlingsmedlemmarnas delaktighet genom ideellt arbete. Församlingen har en relativt hög andel tillhöriga, 64 %, att jämföra med siffran för hela pastoratet, som är 46%. En utmaning är att som landsbygdsförsamling vara en relevant kyrka i en ny tid där lokalsamhället förändras. Församlingen är och kan vara en naturlig samlingsplats för de som bor i församlingen.

+

12

+

+

+

+

Gillberga, Lista och Västermo kyrkor härstammar från 1100-talet. Öja kyrka har anor från medeltiden och nuvarande nyklassicistiska kyrka är invigd 1849. Värhulta kapell i församlingens västra del invigdes 1952. Kyrkorna och kyrkogårdarna är unika miljöer som älskas av dem som bor i församlingen men som också kan göras tillgängliga för alla som bor i pastoratets övriga församlingar och i församlingar i närområdet.

Genom att Västra Rekarne är en del av Eskilstuna pastorat bör församlingens unika miljöer, i och omkring kyrkorna, kunna erbjudas till alla som bor i pastoratet. Ett samarbete över församlingsgränser är en stor möjlighet för såväl stad som landsbygd.

4.4.2 Våra lokaler 2021

Församlingens historia har lett till en situation där fastighetskostnaderna står för en stor del av budgeten. För att öka möjligheterna att vara en stark lokal församling på lång sikt vill vi därför se över och koncentrera verksamheten till färre platser. Som ett resultat av arbetet med lokalförsörjningsplanen inleds nu ett arbete med att utveckla vårt fastighetsbestånd.

Utgångspunkterna för detta utvecklingsarbete är att:

- Kyrkorummen är prioriterade och kan användas för mer än gudstjänst.
- Församlingen vill vara en stark aktör i bygden – men inte ensam stå för lokaler och aktiviteter som inte tillhör kyrkans centrala uppgift.
- Församlingen behöver kraftsamla och fördela resurser till färre geografiska platser.

Under kommande år vill vi prioritera följande:

Öja kyrka

Centralkyrka där huvudgudstjänst firas varje vecka. Ombyggnation för att göra kyrkan tillgänglig som lokal mötesplats skall utredas.

Öja Expedition

Huset är en del av kyrkans miljö och det är viktigt att församlingen har kontroll på hur huset används. Expeditionshuset byggs förslagsvis om till en eller två bostäder som hyrs ut, till privatpersoner eller till någon extern aktör. Församlingen ansvarar för skötsel av trädgård då huset ligger i direkt anslutning till kyrkan och kyrkogården.

Västermo, Lista, Gillberga kyrka

Ett arbete för att utreda om dessa kyrkor kan kallställas eller ställas om till sommarkyrkor skall inledas. Under våren 2021 togs kontakter med antikvarier för att se vilka konsekvenser detta skulle få.

Eskilstuna pastorat kommer också att ta ställning till det förslag som är under utarbetande från Svenska Kyrkans centrala nivå om möjligheten att låta stiftsnivån ta över ansvaret kyrkorna.

Berggården

Utvecklas för att bli mötesplats för familjer. Församlingens medarbetare har sina arbetsplatser här eller i Öja kyrka.

Lista Sockengård

Sockengården är av stor betydelse för bygdens föreningsliv. Ett arbete för att hitta andra aktörer som vill och kan driva gården vidare initieras. Församlingen kan fortsatt vara en aktör bland flera men bör inte driva föreningsgården ensam.

Värhulta kapell

Kapellet används mycket sällan och ligger i utkanten av församlingen. I första hand undersöks intresset hos Arboga pastorat att ta över kapellet. Om inte det intresset finns bör Värhulta kapell avyttras.

Att undersöka om Arboga pastorat är intresserad är inte förenligt med kyrkoordningen. Då en annan församling/pastorat inte får verka i ett annat pastorat/församling. Alternativet är om Arboga pastorat är intresserad att göra en reglering om gränserna mellan Eskilstuna pastorat och

+

13

+

+

+

+

Arboga pastorat. Alternativt se om det finns en annan religiös organisation som är intresserad av Värhulta kapell.

Nybygget, Gillberga

Nybygget är i första hand ett personalutrymme för vaktmästare men skulle kunna användas för mindre sammankomster och som samlingslokal vid förrättningar. För att detta ska fungera behövs en uppfräschning av lokalerna.

Tomten, Gillberga

Ett uppdrag att sälja tomten Skricksta 1:9, 1160 m², vid Gillberga kyrka bör formas.

4.4.3 Församlingen 2040

Det ideella arbetet och kyrkan som en kraft i den bygd vi verkar i kommer att vara ledande 2040. Samtidigt är församlingen då också en naturlig del av kyrkan i Eskilstuna pastorat. Västra Rekarne kyrkor kommer att ha gjorts tillgängliga för fler än de som bor i församlingen. Barngrupper, konfirmander, språkgrupper och liknande från hela Eskilstuna välkomnas till våra unika miljöer och sammanlysta gudstjänster firas några gånger per år. Runt kyrkogårdarna erbjuds kyrkogårdsvandringar och pastoratets församlingar samarbetar kring musik. ”Dop på landet” och ”Vigsel på landet” har blivit naturliga samarbeten mellan församlingarna.

4.4.4 Våra lokaler 2040

Öja kyrka är den centrala kyrkobyggnaden i Västra Rekarne församling. Kyrkan har byggts om och ombyggnaden gör det möjligt att ha fler verksamheter i kyrkorummet.

Västermo, Lista och Gillberga kyrka fungerar som sommarkyrkor och utomhusmiljöerna har gjorts än mer tillgängliga för människor.

+

14

4.5 Kyrkogårdarna

Hela begravningsverksamheten och därmed kyrkogårdarna bekostas via begravningsavgiften och inte via kyrkoavgiften. Begravningsverksamheten har rustats för framtidens behov genom nybygget av ekonomibyggnaden 2021 vid Öja kyrka och hela den nya ekonomibyggnadsanläggningen vid krematoriet 2021 på Sankt Eskils kyrkogård med tillhörande renoveringen av de två kapellen 2022. Med dessa projekt har kyrkogårdsverksamheten genomfört sin planering och nödvändiga åtgärder för den period som lokalförsörjningsplanen omfattar. Gamla arbetsledarkontoret och ekonomibyggnaden på Sankt Eskil kyrkogård skall avvecklas under 2022.

Tomten, Åsbymon 1:23 som är på 415923 m², som finns vid gamla ekonomibyggnaden vid S:t Eskil kyrkogård behöver utredas. Ska pastoratet förstått att äga tomten eller ska styckas upp och säljas?

+

+

+

+

4.6 Kyrkans hus/stödfunktionen samt hyresgäster

Stödfunktionen är en konsekvens av att vara Svenska kyrkan. En kyrkosyn som finns i Kyrkoordningen, en Kyrkoordning som utgår från församlingarna och deras verksamhet.

Under arbetets gång har diskussioner förts om möjligheterna att flytta funktionerna som finns i Kyrkans hus till andra befintliga lokaler i Eskilstuna för att kunna öka nyttjandegraden av dessa lokaler. Vart man lämpligast kan flytta dessa stödfunktioner behöver utredas ytterligare och samtidigt som man börjar genomföra det som står under kapitel 6. Ett arbete som inleds 2022.

Kyrkans hus-byggnaden kan generera intäkter till pastoratet i framtiden genom att hyras ut i sin helhet.

4.6 Annexet

Annexet, är idag uthyrt till Stadsmissionen. Är Stadsmissionen den mest lämpade hyresgästen i framtiden? Det behöver också utredas samtidigt som man utreder vart det är mest effektivt att placera stödfunktionen i framtiden.

5. Bestånd av mark, byggnader och anläggningar

”... de flesta tjänsterum står tomma större delen av dagen som en naturlig konsekvens av att arbetet huvudsakligen bedrivs på annat håll. ... flera medarbetare [kan] sköta mycket av sitt administrativa arbete i kyrkorummet med hjälp av en modern mobiltelefon eller en surfplatta, vilket i sin tur skulle minska behovet av forna tiders individuella tjänsterum med pärmstinna bokhyllor.”
Johan Dalman, 2019

5.1 S:t Ansgar församling

Församlingens fastigheter består av två kyrkobyggnader som båda är byggda under den senare delen av 1900-talet. Församlingens kostnader för mark, byggnader och lokaler uppgick 2020 till 12 % av den totala intäkten som var 14 504 000 kronor. Församlingen äger också tomten Åsbymon 1:23 som är på 415923m².

Byggnadsverk	Uppvärmningsform	Area m ² BRA	Fastighetskostnad kr	Fastighetskostnad kr/m ²	Sammankomster antal	Energi-användning kWh	CO ₂ -utsläpp ton
Ansgarskyrkan	Fjärrvärme	1 050	829 950	790	595	161 872	13,5
Tomaskyrkan	Fjärrvärme	1 150	928 950	808	713	168 346	14,1
		2 200	1 758 900	800	1 308	330 218	27,6

+

15

+

+

+

+

5.2 S:t Johannes församling

I S:t Johannes församling finns tre kyrkobyggnader och ett församlingshem. Församlingens kostnader för mark, byggnader och lokaler uppgick 2020 till 19 % av den totala intäkten som var 31 728 200 kronor.

Byggnadsverk	Uppvärmningsform	Area m ² BRA	Fastighetskostnad kr	Sammankomster antal	Energi-användning kWh	CO ₂ -utsläpp ton
Kloster Kyrka (ex torn 932 kvm)	Fjärrvärme	2 143	3 133 920	570	399 308	33,2
Kloster församlingshem	Fjärrvärme	1 769	1 475 040	841	196 891	16,9
S:t Pauli kyrka	Fjärrvärme	875	808 540	531	133 890	11,3
S:t Petri kyrka	Fjärrvärme	1 090	656 460	0	242 666	20,6
		5 877	6 073 960	1 942	972 755	82,0

5.3 Tunafors församling

Tunafors församling förfogar över två kyrkobyggnader, ett församlingshem och en obebyggd tomt. Församlingens kostnader för mark, byggnader och lokaler uppgick 2020 till 12 % av den totala intäkten som var 14 504 000 kronor. Församlingen äger också en tomt vid S:t Andreas, Haken 1, som är på 1290 m².

Notera att det är 2019 års siffror eftersom Covid har påverkat senare siffror.

Byggnadsverk	Uppvärmnings-form	Area m ² BRA	Fastighets- kostnad kr	Samman- komster antal	Energi- användning kWh	CO ₂ - utsläpp ton
Fors kyrka	Direktverkande el	656	928 460	548	129 511	12,6
Fors Församlingshem	Fjärrvärme	1 718	1 808 450	1 294	299 969	25,0
S:t Andreas kyrkan	Fjärrvärme	1 266	1 194 770	602	182 895	15,4
		3 640	3 931 680	2 444	612 375	52,9

5.4 Västra rekarne församling

Västra Rekarne församling förfogar idag över fyra kyrkor, ett kapell samt ett antal byggnader för verksamhet. Där finns också en obebyggd tomt. Församlingens kostnader för mark, byggnader och lokaler uppgick 2020 till 29 % av den totala intäkten som var 8 159 000 kronor. Församlingen äger också en tomt vid Gillberga kyrka, Skricksta 1:9 som är på 1160m².

Byggnadsverk	Uppvärmnings-form	Area m ² BRA	Fastighets- kostnad kr	Samman- komster antal	Energi- användning kWh	CO ₂ - utsläpp ton
Gillberga kyrka	Direktverkande el	308	322 935	33	74 815	7,3
Lista kyrka	Direktverkande el	209	273 525	88	64 822	6,3
Lista Sockengård	Direktverkande el	267	101 115	139	31 504	3,1
Lista Sockenstuga	Direktverkande el	54	39 705	33	0	0,0
Öja kyrka	Panna – Oljepanna	690	497 755	42	55 202	27,9
Bergagården	Direktverkande el	157	302 115	135	29 718	2,9
Västermo kyrka	Direktverkande el	160	317 525	48	39 526	3,8
Värhulta kapell	Direktverkande el	150	91 115	10	12 960	1,3
Expeditionen Öja	Värmepump	110	116 115	0	0	0
		2105	2 061 905	528	308 547	52,4

4.5 Kyrkans hus/stöd

Pastoratets gemensamma funktioner finns idag i Kyrkans hus. Den intilliggande byggnaden, Annexet, är idag uthyrd. Avtalet med hyresgästen löper ut 2021-12-31, och är ett 2 års avtal med 2 månader uppsägningstid.

Byggnadsverk	Uppvärmningsform	Area m ² BRA	Fastighetskostnad kr	Sammankomster antal	Energi-användning kWh	CO ₂ -utsläpp ton
Kyrkans hus	Fjärrvärme	1524	658 630	-	207 113	24,6
Annexet	Fjärrvärme	568	-351 360 ¹	-	76 604	0

4.6 Kyrkogård

Byggnadsverk	Uppvärmningsform	Area m ² BRA	Fastighetskostnad Kr	Sammankomster antal	Energi-användning kWh	CO ₂ -utsläpp ton
+ 17 — + + + + + — Gillberga Gillberga garage/förråd Lista sockenstuga förråd/garage Lista sockenstuga förråd Västermo brandstation 128 000 — Gamla ekonomibyggnad St Eskil inkl verkstad, kontor, varmgarage — Nya ekonomibyggnad St Eskil — Nya Carport, kallgarage St Eskil — Nya Varmgarage St Eskil — Nya verkstaden St Eskil	Direktverkande el Uppvärmning saknas Direktverkande el Direktverkande el Direktverkande el Direktverkande el Spillvärme ugn/bergvärme Uppvärmning saknas Spillvärme ugn/bergvärme Spillvärme ugn/bergvärme	40 65 70 25 130 1643 933 480 420 466	Se nedan Se nedan Se nedan Se nedan Se nedan 937 803 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0 0

¹ Minus innebär att det är en inkomst. Annexet är uthyrt till Stadsmissionen.

² Tagit ytan som fördelning av kWh 27% på Annexet.

Nya Carport jordlagret St Eskil	Uppvärmning saknas	457	0	0
Krematorie/kapell St Eskil	Oljepanna	1979	1 281 787	0
Fredrikslund St Eskil	Direktverkande el	174	Se nedan	0
Vita utetoaletter St Eskil	Direktverkande el	2x20 = 40	196 079	0
Kapellet mitt på kyrkogården St Eskil	Direktverkande el	105	70 122	0
Ekonomibyggnad Klosterkyrkogården	Direktverkande el	170	Se nedan	0
Kloster vänthall	Direktverkande el	57	292 445	0
Nya Öja ekonomibyggnad	Direktverkande el	358	0	0
		7539	2 906 236	0 0 0

6. Åtgärdsplan och konsekvensanalys

"I dialogen med de kyrkoantikvariska myndigheterna är budskapet som "det är det här vi vill åstadkomma" inte sällan betydligt mer kreativa än "det är exakt så här vi vill ha det" ... som en antikvarie sa: "Kommer ni med en lösryckt och vild idé är inget möjligt – kommer ni med ett genomarbetat helhetstänk är allting möjligt."

Johan Dalman, 2019

+

18

+

+

+

+

Under arbetet med lokalförsörjningsplanen har alla församlingar definierat vilka beslut som måste fattas och vilka projekt som måste genomföras vad gäller fastighetsfrågorna i respektive församling. Under hösten 2021 kommer dessa projekt att definieras tydligt avseende resursåtgång i form av tid, pengar och personal. För varje projekt ansvarar respektive församlingsherde och arbetet utförs med stöd från gemensamma funktioner.

6.1 S:t Ansgars församling

6.1.1 Sammanvägd analys

Församlingen kommer under överskådlig tid att ha behov för båda sina kyrkor: Ansgarskyrkan och Tomaskyrkan. Båda kyrkorna står inför behov av ytskiktsrenoveringar de närmaste åren. Tomaskyrkans förskola bidrar till finansieringen av Tomaskyrkan.

6.1.2 Beskrivning av åtgärder

- 2021 Ombyggnation av Tomaskyrkan för att möjliggöra för förskola samt tillagningskök
Modernisering av belysning Ansgarskyrkan
Renovering av församlingshemsdelen
- 2022 Renovering församlingssal Ansgarskyrkan
Översyn utomhusmiljön vid Ansgarskyrkan
- 2022 Belysning utomhus för att skapa ökad trygghet och minska skadegörelse
- 2023 Utredda gångvägar
- 2024 Rengöring Tomaskyrkans kyrksal
- 2026 Ytskiktsrenovering Öppna förskolan Ansgarskyrkan
Renovering av kök Ansgarskyrkan
Renovering av uthyrningskök på nedervåningen Ansgarskyrkan
Nybyggnad av uteförråd

6.2 S:t Johannes församling

6.2.1 Sammanvägd analys

I S:t Johannes församling är arbetet med Klosters kyrka ett stort projekt som kommer att kräva stor kompetens samt personella och ekonomiska resurser. När det gäller lokalförsörjningsfrågor är detta projekt överordnat annat och det som kommer att kräva mest resurser under de kommande åren.

6.2.2 Projekt i församlingen

S:t Pauli kyrka finns i ett av Eskilstunas utsatta områden och för att möta behoven där krävs anpassningar av lokalerna. Under 2021 tas planer för planlösningen för S:t Pauli kyrkas bottenvåning fram. Målet är att göra utrymmena mer ändamålsenliga och anpassade för den verksamhet som bedrivs där.

När det gäller kyrkor och lokaler i församlingen ser en grov tidplan för detta projekt ut så här:

Hösten 2021	Samtal med fastighet, förslag av arkitekter.
2022	Behandling av förslaget hos Länsstyrelsen.
2022	Utredning S:t Petri kyrksal
2022 Q1-2.	Plan för planlösning källare S:t Pauli.
2023 Q1-2	Skapa projektplan för renoveringen av Kloster kyrka.
2023 Q3- 2024 Q2	Behandling av förslaget hos Länsstyrelsen.
2024 – 2028	Arbete med orglarna och orgelläktaren.
2029 Q2	Kyrkan kan återtas i bruk för att fira gudstjänst.
2024 Q3	Skapa projektplan för renovering av Kloster kyrka.
2025-2028 Q4	Renoveringen påbörjas.
2025 Q3-Q4	Försäljning/uthyrning av församlingshemmet kan påbörjas. (En del av församlingshemmet kan eventuellt byggas om till pastoratsgemensamma funktioner.)
2029 Q1	Färdigställandet och finputsning av interiören.
2029 Q2	Återinvigning vid Klosters kyrkas 10-års jubileium. (Kristihimmels färdsdag).

6.3 Tunafors församling

6.3.1 Sammanvägd analys

Arbetet med att rusta Fors kyrka för framtiden är redan påbörjat. Detta projekt kommer i sin tur att möjliggöra att mer av församlingens verksamheter kan flyttas till kyrkan. När detta blir verklighet kan lokalytor i församlingshemmet frigöras.

6.3.2 Projekt i församlingen

- 2021 Hösten LFP färdigställs för pastoratet
Under året Förarbete och planering för Fors kyrkans renovering 2021 Q3-2022 Q2.
Under året Ändring av detaljplan för tomten vid S:t Andreas kyrka 2021-2022.
- 2023 Hösten Byggstart på Fors kyrkas renovering
- 2024 Under året Fors kyrkas renovering pågår under året 2024
- 2025 Q2 Fors kyrka tas i bruk efter renovering
- 2025 En utredning görs om tomten vid S:t Andreas kyrka
- 2024 Q3 En utredning görs om Fors församlingshem
- 2025 Beslut tas om Fors församlingshem samt tomten vid S:t Andreas kyrka
Beslut om tomten vid S:t Andreas.
- 2026 Åtgärder utifrån beslut kring Fors församlingshem samt tomten vid S:t Andreas

6.4 Västra Rekarne församling

6.4.1 Sammanvägd analys

För Västra Rekarne församlingen är lokalfrågorna en stor och viktig fråga att arbeta intensivt med de kommande åren. De medeltida kyrkorna är viktiga för identiteten. Samtidigt är de dyra i drift och underhåll. Förtroendevalda och arbetslag kommer tillsammans med bygden att arbeta för att hitta långsiktigt hållbara lösningar.

+
—
20
—

6.4.2 Projekt i församlingen

Arbetet kring framtidens lokaler delas upp i olika projekt. För varje projekt utses en projektansvarig, en budget och en detaljerad tidplan fastställs. Nedan specificeras när dessa projekt skall vara klara:

- 2021 Nybygget Gillberga avslutat.
- 2022 Tomten Gillberga, beslut fattas 2022 Q1-Q2.
- 2022 Försäljning Värhulta kapell. Utredning sker Q3-4 2021. Försäljning under 2022.
- 2023 Förändring av förhållandena vid Lista Sockengård genomförs 2023 Q1-4.
- 2022 Utredning kring Västermo, Lista, Gillberga Kyrkor inleds och pågår 2022-2023 Q2.
- 2023 Utredning kring Öja expedition sker under 2023.
- 2023 Utredning kring Öja kyrka inleds och pågår 2022-2023 Q2.
- 2023 Utredning Bergagården sker hela 2023.

+
+
+
+
+

6.5 Pastoratsgemensamt

- 2021 Q4 Inflytt till nybyggd ekonomibygnad S:t Eskil kyrkogård.
Inflytt till ekonomibygnad vid Öja kyrka.
- 2022 Q1-2 Utredning om kyrkans hus.
- 2022 Brandstationen Västermo.
Fixa skjulet vid Öja kyrka.
Utföra tomtförsäljning Åsbymon.
Ombyggnad kremationsdelen.

7. Vägen framåt

”För att klara en förnyad, utvidgad, användning av kyrkorna utan att tära på rummets helighet krävs att vi dagligen uppfyller det med tillbedjan och lovsång.

Dagligen och regelbundet samlas till bön, delar bröd och vin.”

Johan Dalman, 2019

Lokalförsörjningsplanen för Eskilstuna pastorat bygger på ett arbete där varje församling i pastoratet har sett över de lokaler och fastigheter man förfogar över. Målen för 2040 är definierade av Kyrkofullmäktige och denna plan är grunden för det stora arbete som nu måste utföras i alla församlingar. 2040 är samtidigt långt borta och alldeles nära. För att kunna uppnå de tuffa mål som är uppsatta kommer lokalfrågorna att kräva hårt arbete, mod och kreativitet under de kommande åren. I gruppen som arbetat med planen har diskussionerna präglats av öppenhet och generositet samtidigt som insikten om att det kommer att krävas tuffa beslut har varit tydlig.

Pastoratet behöver tillse att det finns kompetens och resurser som kan stötta församlingsherrar och förtroendevalda att driva processerna framåt. Vi föreslår också att pastoratet tar fram en gemensam projektmodell för hur lokalprojekten ska drivas under de kommande åren. Modellen handlar om att hitta enkla former för att beräkna tidsåtgång, budget och fördela ansvar. Varje lokalprojekt skall förberedas i församlingarna och beslutas, avseende tidplan och budget i Kyrkorådet. Arbetslag och förtroendevalda behöver involveras i olika faser och gemensamt driva frågorna. Samtidigt som vi förordar en gemensam projektmodell är det församlingarna som driver projekten och ansvarar för dess innehåll. Genom projektmodellen kan pastoratet stötta i processledning och projektgenomförande. Det finns flera kompetenser som med fördel kan finnas på pastoratsnivå och delas mellan alla olika församlingar. Sådan kompetens kan till exempel vara: upphandlingskompetens, byggleddning och projektekonomi. Kyrkoherden är operativt ansvarig för att hålla samman alla projekt.

Viktigast av allt är dock att lokalförsörjningsfrågorna i första hand ses som svaret på frågan ”hur vill vi vara kyrka i Eskilstuna?” Kyrkoordningen är tydlig: ”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.” Det är i detta ljus som varje beslut ska fattas och varje förändring ske.

§ 154 Fastställande av lokalförsörjningsplan
Dnr P2020-0111 2.6

I enlighet med kyrkostyrelsens beslut december 2018 ska varje församling eller om församlingen ingår i ett pastorat ta fram en lokalförsörjningsplan (LFP) som ska tillställas stiftens före 2021-12-31. Kyrkorådet tillsatte en projektgrupp på kyrkorådsmöte 2020-09-01.

Christina Andersson, Lars G Linder, Birgitta Ehrenström och Ann-Cathrin Rothlind yrkar bifall till kyrkorådets förslag.

Kyrkofullmäktiges beslut

1. Att anta föreslagen tidtabell och prioritering för lokalförsörjningsplan.
2. Att varje församling och annan verksamhet skall kunna utföra den grundläggande uppgiften och övriga uppgifter i ändamålsenliga lokaler med en långsiktig hållbar resursanvändning.
3. Att bygg- och förändringsprocesser ska planeras och genomföras med tydliga hållbarhetskrav och specificerade miljökrav. Kyrkomötet beslutade 2018 att uppdra åt kyrkostyrelsen att utarbeta en klimatstrategi.
4. Att nyttjandegraden av pastoratets lokaler ska öka
5. Att kyrkorådet återrapporterar arbetet med lokalförsörjningsplanen till kyrkofullmäktige senast under 2023.
6. Att lokalförsörjningsplanen ska revideras senast år 2025.
7. Att med dessa uppdrag och mål som grund fastställa lokalförsörjningsplanen för Eskilstuna pastorat.

Protokollsutdrag
Fotokopiens överensstämmelse
med originalet intygas:

Jan Pettersen

Ordförande Justerare Justerare Utdragsbestyrkande
LGL | *A* | *CA* | *LP*

Telefon: 016-17 07 00
Besöksadress: Kyrkans Hus,
Smörparken, Eskilstuna

Svenska kyrkan
ESKILSTUNA